

Årsberetning

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

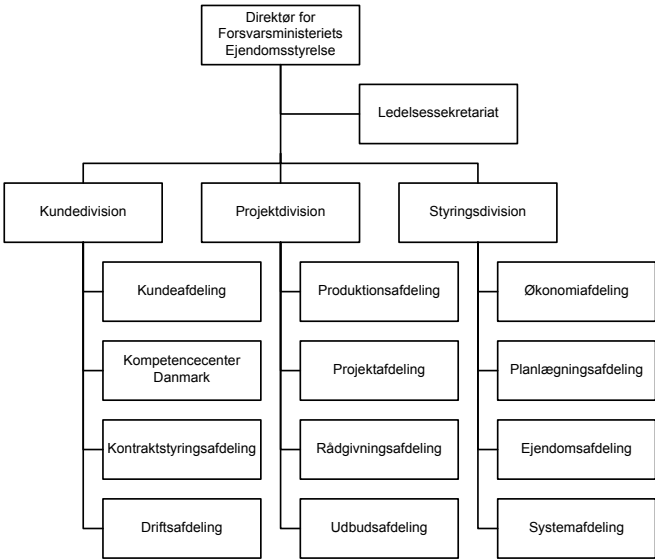
2016

Virksomhedsoplysninger	2
1. Beretning	3
1.1. Præsentation af styrelsen	3
1.2. Ledelsesberetning	3
1.3. Forventninger til det kommende år	7
2. Målrapportering	8
2.1. Målrapporteringens 1. del – skematisk oversigt	8
2.2. Målrapporteringens 2. del – uddybende analyser og vurderinger	11
3. Regnskab	14
3.1. Anvendt regnskabspraksis	14
3.2. Bevillingsregnskab	14
3.3. Øvrige regnskabsoplysninger	17
3.4. Bygge- og anlægsregnskab	17
4. Ledelsespåtegning	23
4.1. Påtegning	23

Virksomhedsoplysninger

Styrelsens navn	Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse Arsenalvej 55 9800 Hjørring	Advokat	Kammeradvokaten Vester Farimagsgade 23 1606 København V
Styrelsesdirektør	Hans Jørgen Høyer	Banker	Danske Bank Holmens Kanal 2-12 1090 København K
Revision	Rigsrevisionen St. Kongensgade 45 1264 København K		Statens Koncern Betalinger Girostrøget 1 0800 Høje Taastrup
Intern revision	Forsvarsministeriets Interne Revision Kastellet 14 c, Artilleristok 2100 København Ø		

Organisering Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

1 Beretning

1.1. Præsentation af styrelsen

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse understøtter og servicerer militære operative enheder og øvrige myndigheder samt styrelser under Forsvarsministeriet ved at levere og udvikle de fysiske rammer, som er nødvendige for deres virke.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses kerneopgave er at levere full service management af arbejdspladser, ejendomme og faciliteter. Det vil sige, at styrelsen varetager drift, administration og vedligehold af Forsvarsministeriets arealer og bygninger med tilknyttede faste installationer som fx el, varme og alarmer. Ligeledes er styrelsen ansvarlig for styringen af tilknyttede facility managementydelser som rengøring, kantinedrift, arealpleje mv.

Det er Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, der varetager bygherreansvaret for ministerområdet ved gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter. Endvidere er styrelsen ansvarlig for gennemførelse af miljøtiltag på arealer og energitiltag i bygninger. Herudover varetager Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse administrationen af Forsvarsministeriets lejemålsboliger og eksterne lejemål, med undtagelse af de lejemål som administreres af Bygningsstyrelsen, en styrelse under Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er ansvarlig for tilpasning af ministeriets bygnings- og arealkapacitet, dels foranlediget af politiske beslutninger, dels foranlediget af efterspørgslen fra ministerområdet.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har følgende bevillinger på finansloven for 2016:

Tabel 1.1.1. Styrelsens hovedkonti

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype
§ 12.14.01.	322,4 mio. kr. (egen virksomhed)	Driftsbevilling
§ 12.14.02.	1.421,6 mio. kr. (funktionel virksomhed)	Driftsbevilling
§ 12.14.03.	339,4 mio. kr. (bygge- og anlægsprojekter) 20,0 mio. kr. (indtægtsbevilling)	Anlægsbevilling
§ 12.14.04.	451,8 mio. kr. (provenu, indtægtsbevilling) 10,4 mio. kr. (udgiftsbevilling)	Anlægsbevilling

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse arbejder sammen med den øvrige del af Forsvarsministeriets koncern for Danmarks sikkerhed og interesser samt borgernes tryghed. Styrelsens overordnede strategi er, i samarbejde med departementet og øvrige styrelser, at sikre, at ministerområdet kan løse sine pålagte opgaver.

For at bidrage til den koncernfælles mission og vision har Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse opstillet to strategiske pejlemærker, kundefokus og omkostningsfokus. Her er ambitionen henholdsvis at skabe enkelthed for kunderne i levering og servicering af arbejdspladser, ejendomme og faciliteter samt at ramme den svære balance mellem kvalitet og ressourcer og bibeholde fleksibiliteten, hvis der opstår ændringer i de etablissemæssige behov.

Mission:

Sammen arbejder vi for Danmarks sikkerhed, interesser og borgernes tryghed.

Vision:

- Vi driver og udvikler opgaveløsningen, så vi får mest mulig effekt ud af de ressourcer, vi sammen råder over.
- Vi er en professionel og bredt anerkendt samarbejdspartner.
- Vi skaber fælles handlekraft gennem loyalt og tillidsfuldt samarbejde.

1.2. Ledelsesberetning

I mål- og resultatplanen for 2016 er der opstillet syv mål med i alt 10 succeskriterier. Opgørelsen over det samlede resultat fremgår af tabel 1.2.1.

Tabel 1.2.1. Årets faglige resultater

Mål	Antal succes-kriterier	Opfyldt	Delvist opfyldt	Ikke opfyldt	Budget ¹	Forbrug ¹
Mål A Levering af etablisementsydelser	2	1 (A2)	1 (A1)		Ikke opgjort	Ikke opgjort
Mål B Single point of contact	1			1	5,3 mio. kr.	4,9 mio. kr.
Mål C Fremdrift	2			2 (C1+C2)	21,9 mio. kr.	23,3 mio. kr.
Mål D Grøn Strategi	1	1			12,7 mio. kr.	10,7 mio. kr. ²
Mål E Kapacitetsudnyttelse	1			1	5,5 mio. kr.	4,1 mio. kr.
Mål F Effektivisering af udbud, aftaler og indkøb	2	1 (F1)	1 (F2)		29,8 mio. kr.	26,9 mio. kr.
Mål G Optimering af organisation	1	1			Ikke opgjort	Ikke opgjort
I alt	10	4	2	4	75,2 mio. kr.	69,9 mio. kr.

Det samlede resultat for den faglige målopfyldelse for året viser, at fire ud af 10 succeskriterier er opfyldt, og to succeskriterier er delvist opfyldt. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse vurderer, at der er opnået et tilfredsstillende resultat for året i forhold til at sikre mest mulig værdi og kundetilfredshed for de afsatte ressourcer.

Det bemærkes, at budget og forbrug i tabel 1.2.1. er opgjort som de samlede lønomkostninger for den sektion, der har ansvaret for de pågældende mål. Af tabellen fremgår en afvigelse (mindreforbrug) mellem budget og forbrug i 2016 på 5,3 mio. kr. Afvigelsen kan bl.a. henføres til manglende besættelse af vakante stillinger samt en intern reorganisering, som har påvirket lønomkostningsniveauet i de enkelte sektioner. Det har ikke været muligt at angive omkostninger til mål A og mål G. Dette skyldes dels, at der i 2016 ikke har været budgetteret tid på opgaver og aktiviteter og dels, at opgaven med levering af etablisementsydelser er spredt i hele organisationen.

Helt overordnet består mål- og resultatplanen af mål, som skal understøtte Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses varetægt af kerneproduktionen og mål, der tager afsæt i budgetanalyse af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse³. Uddybning af de opnåede resultater fremgår af afsnit 2.1. og 2.2.

Der er opnået et tilfredsstillende resultat for gennemførelse af kerneopgaverne. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse arbejder kontinuerligt på at effektivisere og reducere omkostningerne for levering af serviceydelser. Styrelsen har derfor fokus på styringen af facility managementydelser. Styrelsens succes med dette arbejde afspejles bl.a. i, at antallet af klager er faldet.

Bruger- og kundetilfredsundersøgelse

For at følge op på leveringen af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses kerneopgaver gennemføres der en gang årligt en bruger- og kundetilfredshedsundersøgelse.⁴

Brugertilfredshedsundersøgelsen for 2016 viser, at der blandt brugerne er overvejende tilfredshed med styrelsens ydelser, og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse oplevede i 2016 en stigning i tilfredshedsniveauet i forhold til det foregående år. Kundetilfredshedsundersøgelsen blev gennemført som decentrale dialogmøder, hvilket blev mødt med stor opbakning. Dialogmøderne skabte således et forum, hvor mødedeltagerne kunne drøfte tilfredsheden med Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses ydelser.

Ny kunde

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har i 2016 påbegyndt samarbejde med en ny kunde, Statens Administration. Sty-

¹ Opgjort på sektionsniveau.

² På trods af, at økonomien er opgjort på sektionsniveau, skal der gøres opmærksom på, at forbrug til opgaven med udarbejdelse af Forsvarsministeriets Klimaregnskab 2015 skønnes til ca. 500.000 kr. inkl. ca. 70.000 kr. i konsulentbistand.

³ Budgetanalyse af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse blev gennemført i oktober 2015. Analysens formål har været at identificere effektiviseringsmuligheder og indsatsområder. Analysen inddrager flere effektiviseringsspor, som fx omhandler drift og indkøb, yderligere udlicitering, effektivisering af deskfunktion og kapacitetsudnyttelse for udvalgte ydelser.

⁴ Styrelsen skelner mellem kunder og brugere. Kunden defineres således som den enhed/myndighed, der betaler for ydelsen, fx Hjemmeværnskommandoen, Forsvarsministeriets Personalestyrelse m.fl., mens brugeren defineres som den enkelte soldat eller medarbejder.

relsen har i forbindelse med udflytning af Statens Administration, som er en styrelse under Finansministeriet, haft til opgave at etablere ca. 4.100 m² kontorbyggeri på Hjørring Kaserne.

Dette er sket dels i eksisterende nyindrettede bygninger og dels ved nyopført pavillonbyggeri. Der var planlagt indflyt-

ning den 1. oktober 2016. Godt samarbejde med leverandøren og en målrettet indsats gjorde det muligt for de første medarbejdere i Statens Administration at flytte ind allerede den 15. august. Omkring den 1. september var Statens Administration fuldt indflyttet. Styrelsen leverer alle facility management services til Statens Administration.

Opførelse af pavillonbyggeri.

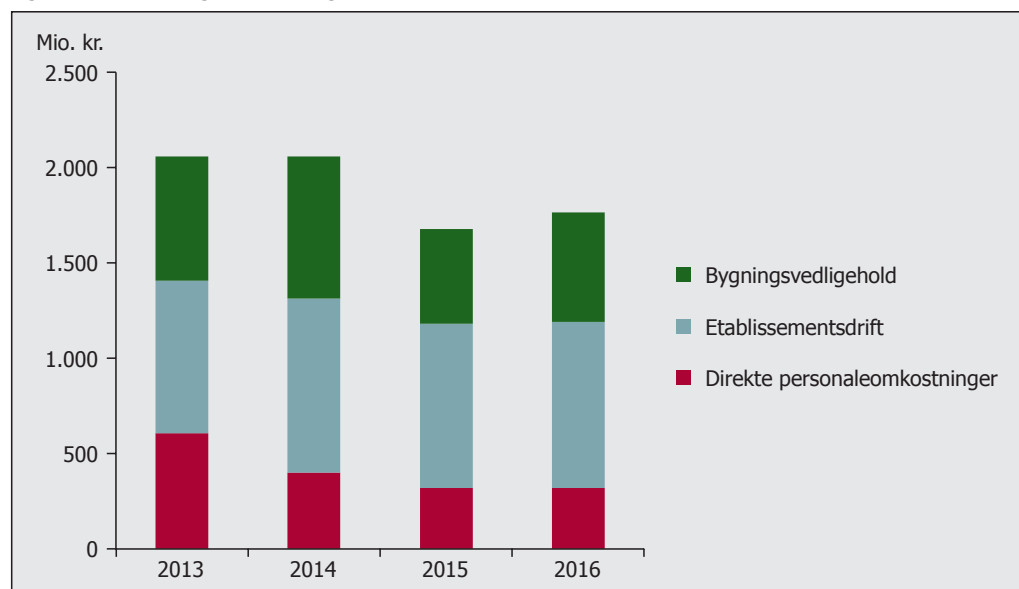
Pavillonbyggeri til Statens Administration.

Udvikling i omkostninger

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses fokus på at optimere organisationen afspejler sig i udviklingen i omkostninger. Det samlede omkostningsniveau til drift, løn og vedligehold er faldet fra 2,1 mia. kr. i 2013 til 1,8 mia. kr. i 2016, som det fremgår af nedenstående figur. Fra 2015 ses den økono-

miske gevinst af udliciteringen af en række opgaver. I 2016 har styrelsen brugt ekstra midler på opgradering af tekniske basisinstallationer, på større kloakprojekter og projekter med energibesparende tiltag, hvorfor de samlede udgifter til bygningsvedligehold er større i 2016 end i 2015.

Figur 1.2.1. Udvikling i omkostninger 2013-2016

Økonomiske hovedtal

Af tabel 1.2.2. fremgår, at det samlede overskud til videreførelse i 2017 er på 650,8 mio. kr., hvoraf hovedparten (637,3 mio. kr.) er opsparing på anlægsbevillingerne, der planlægges udført i 2017 og fremover.

Tabel 1.2.2. Årets resultat (mio. kr.)

	2016
Bevilling	2.093,8
Regnskab	2.112,4
Årets overskud	-18,6
Tidligere års overførte overskud	669,4
Overskud herefter til videreførelse	650,8

Tabel 1.2.3. viser årets resultat fordelt på drifts- og anlægsbevilling. Heraf fremgår det, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse havde et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. på driftsbevillingerne og et merforbrug på 19,5 mio. kr. på anlægsbevillingerne vedrørende bygge- og anlægsarbejder og afhændelse af ejendomme.

Afvigelsen på den samlede anlægsbevillingen (bygge- og anlæg samt provenu ved afhændelse af ejendomme) på 19,5 mio. kr. er udtryk for et højt aktivitetsniveau med dertilhørende forbrug af opsparing.

Tabel 1.2.3. Økonomiske hovedtal (mio. kr.)

	Regnskab 2016		
Ordinære driftsindtægter (ekskl. bevillinger)	-111,7		
Ordinære driftsomkostninger	1.931,7		
- Heraf personaleomkostninger	307,4		
Andre driftsposter, netto	292,1		
Finansielle poster, netto	0,2		
Ekstraordinære poster, netto	0,0		
Årets resultat (ekskl. bevillinger)	2.112,3		
	Driftsbevilling		Anlægsbevilling
Indtægter	-124,6	Indtægter	0,0
Udgifter	1.867,7	Udgifter	369,3
Årets nettoudgifter (ekskl. bevillinger)	1.743,1	Netto	369,3
Bevilling inkl. tillægsbevilling, netto	1.744,0	Bevilling, indtægter inkl. tillægsbevilling	0,0
		Bevilling, udgifter inkl. tillægsbevilling	349,8
Årets overskud	0,9		-19,5
Til videreførelse	-18,6		

1.3. Forventninger til det kommende år

I 2017 vil Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse fokusere dels på den daglige drift i form af byggeri, vedligehold og facility management og dels på udvikling og optimering af organisationen samt de processer og rammer, der tegner organisationen.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse forventer i 2017 at gennemføre en ambitiøs bygge- og anlægsproduktion. Styrelsen har derfor søgt at minimere risikoen for forsinkelser og afvigelser i forhold til det periodiserede budget ved at iværksætte en yderligere månedlig rapportering på de 10 største bygge- og anlægsprojekter, herunder også en vurdering på tid, økonomi og risici. Rapporteringerne udgør et grundlag for rettidigt at gribe ind eller foretage korrigerende handlinger for at minimere risikoen for forsinkelser eller afvigelser.

På den funktionelle virksomhed (etablissementsdrift og bygningsvedligehold) forventer Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse et lavere udgiftsniveau i 2017 end i 2016. Reduktionen ses hovedsageligt på rammen til bygningsvedligehold. Forventningen er, at den ambitiøse plan for bygningsvedligehold bliver gennemført indenfor de givne rammer. Opgaverne omfatter bl.a. renovering og optimering af bygningsmasse og installationer, herunder energieffektiviseringer.

En del af indsatsområderne i mål- og resultatplanen for 2017 tager afsæt i budgetanalysen af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Hvor fokus i 2016 har været på planlægning af implementeringen af budgetanalysens anbefalinger, vil Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i 2017 have fokus på realisering og udmøntning af samme. Således vil anbefalingen om optimering af driftsområdestrukturen betyde, at styrelsens 19 driftsområder i løbet af 2017 vil blive reduceret til syv distrikter (decentrale enheder), og at deskfunktionen samles i ét centralt servicecenter, som skal varetage alle styrelsens brugerhenvendelser. Styrelsen vil i denne forbindelse fortsætte arbejdet med udvikling af styrelsens servicestrategi for derved at skabe ensartet service for styrelsens kunder og brugere.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har igangsat et nationalt udbud af facility managementydelser. Udbuddet omfatter en lang række serviceområder, der samles i én facility managementkontrakt, der dækker hele Danmark. Der er således tale om Nordens største offentlige kontrakt på facility management. Det er forventningen, at én national facility managementkontrakt vil styrke kundeoplevelsen og mindske de samlede omkostninger. Arbejdet med det omfattende facility managementudbud forventes at strække sig over hele 2017.

2 Målrapportering

Formålet med målrapporteringen er at vise styrelsens målopfyldelse for samtlige mål og sammenhængen til det økonomiske forbrug. Udgangspunktet for målrapportering-

gen er de fastsatte mål i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses mål- og resultatplan for 2016.

2.1. Målrapporteringens 1. del – skematisk oversigt

Tabel 2.1.1. Skematisk oversigt over årets målopfyldelse

A. Levering af etablisementsydelser	
Succeskriterium At levere etablisements- og kapacitetsydelser svarende til den mængde og kvalitet, som aftales på ét årligt forventningsafstemningsmøde med kunderne. Målet er opfyldt, hvis minimum 95 pct. af den aftalte mængde kapacitetsydelser er leveret hver måned. Derudover skal brugertilfredsheden udgøre minimum 3,4 på en skala fra 1-5, og kunderne ved mindst halvdelen af driftsområderne skal udtrykke tilfredshed med leveringen af ydelser.	Målopfyldelse Delvist opfyldt
Opnåede resultater <i>Succeskriterium A1</i> I 2016 er der i 11 ud af 12 måneder leveret minimum 95 pct. af den aftalte mængde kapacitetsydelser. For januar måned er leveringsgraden for de aktivitetsafregnede ydelser (fx leje af undervisningsfaciliteter, kvarterer mv.) 93 pct., og dermed er succeskriterium A1 delvist opfyldt. <i>Succeskriterium A2</i> Brugertilfredshed: Det samlede gennemsnit for brugertilfredsheden for 2016 er 3,7, hvilket overstiger målet på 3,4. Kundetilfredshed: Halvdelen (8 ud af 16) af driftsområderne, der har svaret, vurderes at være tilfredse med leveringen af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses ydelser. Succeskriterium A2 er dermed opfyldt.	Økonomi Ikke opgjort
B. Single point of contact	
Succeskriterium Implementering af en fuld digital systemunderstøttelse i form af et booking- og sagsbehandlingssystem til henvendelser for på længere sigt at etablere en central desk. Målet er opfyldt, hvis en digital systemunderstøttelse til en samlet desk er udviklet og klar til implementering med udgangen af 2016.	Målopfyldelse Ikke opfyldt
Opnåede resultater Den digitale systemunderstøttelse til en samlet deskfunktion er ikke udviklet og klar til implementering ultimo 2016. Målet er derfor ikke opfyldt.	Økonomi Budget: 5,3 mio. kr. Forbrug: 4,9 mio. kr.

Tabel 2.1.1. Skematisk oversigt over årets målopfyldelse (fortsat)

C. Fremdrift	
Succeskriterium C1. At planlægge og tilrettelægge bygge- og anlægsprojekter i henhold til godkendt Kapacitetsplan Etablissement⁵ og dermed at gennemføre disse i henhold til projektplanen (tid) og den godkendte økonomi. Målet er opfyldt, hvis 90 pct. af de projekter, der afsluttes i 2016 har et afleveringstidspunkt, der ikke er overskredet med mere end tre måneder i forhold til projektplanen. Endvidere må økonomien for de samme projekter maksimalt afvige med 10 pct. C2. At sikre fuld udnyttelse af den økonomiske ramme til aktiviteter på bygningsvedligeholdelsesrammen på Kapacitetsplan Etablissement. Målet er opfyldt, hvis forbrug på bygningsvedligeholdelsesrammen udgør 100 pct. ved årets udgang.	Målopfyldelse Ikke opfyldt
Opnåede resultater <i>Succeskriterium C1</i> Ét af tre bygge- og anlægsprojekter blev afleveret til godkendt tid og økonomi. Det svarer til 33 pct., og dermed er succeskriterium C1 ikke opfyldt. <i>Succeskriterium C2</i> Forbruget på bygningsvedligeholdelsesrammen udgør knap 102 pct. ved årets udgang, og succeskriteriet er dermed ikke opfyldt.	Økonomi Budget: 15,2 mio. kr. Forbrug: 16,8 mio. kr. Budget: 6,7 mio. kr. Forbrug: 6,5 mio. kr.
D. Grøn strategi	
Succeskriterium Udarbejdelse af Forsvarsministeriets Klimaregnskab for 2015 inkl. ledelsesberetning. Målet er opfyldt, hvis Forsvarsministeriets Klimaregnskab for 2015 inkl. ledelsesberetning er udarbejdet ved udgangen af 3. kvartal 2016.	Målopfyldelse Opfyldt
Opnåede resultater Forsvarsministeriets Klimaregnskab 2015 med tilhørende ledelsesberetning er godkendt af koncernledelsen den 26. september 2016. Klimaregnskabet er offentliggjort på Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses og Forsvarsministeriets hjemmesider den 30. september 2016. Målet er dermed opfyldt. Den angivne økonomi er opgjort som lønomkostninger for den samlede sektion med ansvar for målet. Det skønnes, at udarbejdelsen af Forsvarsministeriets Klimaregnskab 2015 beløber sig til ca. 500.000 kr. inkl. ca. 70.000 kr. i konsulentbistand.	Økonomi Budget: 12,7 mio. kr. Forbrug: 10,7 mio. kr.

⁵ Kapacitetsplan Etablissement er Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses planlægningsværktøj i relation til tid og økonomi for bygge- og anlægsprojekter, drifts- og vedligeholdelsesaktiviteter mv.

Tabel 2.1.1. Skematisk oversigt over årets målopfyldelse (fortsat)

E. Kapacitetsudnyttelse	
Succeskriterium At opgøre overskudskapacitet for fire udvalgte etablissementer (Flyvestation Aalborg, Aalborg Kaserne, Vordingborg Kaserne og Høvelte Kaserne) med henblik på at tilpasse kapaciteten i form af sammenrykning; efterfulgt af dvaladrift, udleje, nedbrydning eller afhændelse med fokus på kontorer og opvarmede/ikke-opvarmede depoter. Målet er opfyldt, hvis tilpasninger og sammenrykninger er sket lokalt på de fire etablissementer, og der er fremsendt en plan for afvikling (dvaladrift, udleje, nedbrydning eller afhændelse) af overskudskapaciteten til Forsvarsministeriet til godkendelse.	Målopfyldelse Ikke opfyldt
Opnåede resultater En rundrejse til etablissementerne er gennemført som planlagt, og udkast til plangrundlag for Flyvestation Aalborg og Aalborg Kaserne er udarbejdet, mens plangrundlag for Vordingborg og Høvelte Kaserne stadig er under udarbejdelse. Umiddelbare tiltag for Aalborg området, jf. plangrundlaget, er besluttet, og dele af tilpasningerne er gennemført (salg af Depot Vodskov og Depot Drastrup under Aalborg Kaserne), mens de resterende tilpasninger fortsat udestår. Målet er dermed ikke opfyldt.	Økonomi Budget: 5,5 mio. kr. Forbrug: 4,1 mio. kr.
F. Effektivisering af udbud, aftaler og indkøb	
Succeskriterium F1. Tiltættelæggelse af udbudsstrategi for facility management. Målet er opfyldt, hvis der med udgangen af 3. kvartal 2016 foreligger godkendt udbudsstrategi for facility management, udarbejdet under inddragelse af departementet. F2. At sikre at leverandørerne af facility managementkontrakterne leverer den kvalitet, der er beskrevet i kontrakten. Serviceområde Rengøring: Målet er opfyldt, hvis dumpeprocenten som et gennemsnit af leverandørens og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses INSTA-kontroller⁶ ligger på eller under 4 pct. Alle serviceområder (rengøring, kantinedrift, arealpleje og driftsrelaterede opgaver): Målet er opfyldt, hvis antal klager for det enkelte serviceområde er faldet med 2 pct. eller mere sammenlignet med samme periode for 2015.	Målopfyldelse Delvist opfyldt
Opnåede resultater <i>Succeskriterium F1</i> Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses direktion godkendte udbudsstrategien for facility management den 27. april 2016. Succeskriterium F1 er dermed opfyldt. <i>Succeskriterium F2</i> Dumpeprocent: Dumpeprocenten på rengøringsområdet, som et gennemsnit af de samlede kontroller, er 5,5 pct. Antal klager: For serviceaftalerne er antallet af klager faldet markant sammenlignet med samme periode for 2015. Faldet er som følger: 29,8 pct. (rengøring), 42,5 pct. (kantinedrift), 54,5 pct. (arealpleje) og 37,8 pct. (driftsrelaterede opgaver). Succeskriterium F2 er dermed delvist opfyldt.	Økonomi Budget: 17,6 mio. kr. Forbrug: 16,1 mio. kr. Budget: 12,2 mio. kr. Forbrug: 10,8 mio. kr.

⁶ INSTA (INSTA 800) er en standard, der beskriver et system til fastlæggelse og vurdering af rengøringskvalitet. Systemet angiver et fælles rengøringsprog og anvendes som kontrol på den opnåede rengøringskvalitet i forhold til det på forhånd fastlagte kvalitetsniveau. Både rengøringsleverandørerne og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse kontrollerer efter dette system.

Tabel 2.1.1. Skematisk oversigt over årets målopfyldelse (fortsat)

G. Optimering af organisationen	
Succeskriterium Fremsendelse af plan til departementet for implementering af anbefalinger i budgetanalysen af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Målet er opfyldt, hvis der ved årets udgang foreligger en af departementet godkendt plan for implementering af anbefalingerne i budgetanalysen.	Målopfyldelse Opfyldt
Opnåede resultater I samarbejde med departementet har Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse vurderet, at det oprindelige målopfyldelseskrav ikke er hensigtsmæssigt. Det skyldes, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ikke længere forventes at fremsende en samlet implementeringsplan vedrørende budgetanalysen grundet ændring til projektorganisationens processer. Der er nedsat en implementeringsbestyrelse, der løbende drøfter og godkender planen for implementering af budgetanalysen. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bidrager til dette arbejde. På den baggrund vurderes målet opfyldt.	Økonomi Ikke opgjort

2.2. Målrapporteringens 2. del – uddybende analyser og vurderinger

På baggrund af årets resultat har Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse udvalgt følgende mål med i alt seks succeskriterier til uddybende analyse og vurdering: succeskriterium A1 (mængde) til mål A Levering af etableringsydelse, mål B Single point of contact, mål C Fremdrift med succeskriterium C1 (byggeri) og succeskriterium C2 (vedligehold), mål E Kapacitetsudnyttelse og succeskriterium F2 (dumpeprocent og klager) til mål F Effektivisering af udbud, aftaler og indkøb.

Succeskriterium A1 Levering af etableringsydelse (mængde)

Succeskriteriet A1 vedrører levering af kapacitetsydelse svarende til den mængde, som er aftalt på det årlige forventningsafstemningsmøde med kunderne (myndighederne). Succeskriteriet understøtter således Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses varetægelse af kerneproduktionen med at levere de fysiske rammer, der er nødvendige for de operative myndigheders virke.

Succeskriterium A1 er delvist opfyldt. Dette skyldes, at det ønskede opfyldelseskrav om levering af minimum 95 pct. af den aftalte mængde kapacitetsydelse hver måned ikke er nået. Leveringsgraden i 11 ud af 12 måneder opfylder kravet på 95 pct. for både plan- og aktivitetsafregnede ydelser.

Resultatet for januar viser, at der for de aktivitetsafregnede ydelser⁷ var en leveringsgrad på 93 pct., hvilket ligger under kravet.

Årsagen til at leveringsgraden i januar måned ligger under de 95 pct., er en lavere efterspørgsel på undervisningsfaciliteter end budgetteret. Derudover har der i perioden fra februar til december måned været en stor efterspørgsel på kvarterer, hvilket ikke har været tilfældet i januar måned. Både undervisningsfaciliteter og kvarterer vægter tungt i opgørelsen af leveringsgraden, hvorfor disse er afgørende i forhold til at opnå opfyldelseskravet på minimum 95 pct.

Yderligere bemærkes det, at budgetterne for de aktivitetsbestemte ydelser udarbejdes af myndighederne (kunderne) selv. Myndighederne kan efter budgetteringen have et mindre behov eller ændre det efterspurgt til en anden måned.

De erfaringer, som styrelsen har gjort sig på baggrund heraf, vil blive inddraget i efterfølgende målsætninger. Her vil der blive taget højde for, at myndighederne selv budgetterer for de aktivitetsafregnede ydelser. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse vurderer samlet set, at det opnåede resultat af succeskriterium A1 er tilfredsstillende, idet afvigelsen i januar ikke er væsentlig.

Mål B Single point of contact

Målet bidrager til koncernens mission og vision ved imple-

⁷ De aktivitetsbaserede ydelser er fx leje af undervisningsfaciliteter, kvarterer m.fl., som afregnes pr. time eller dag.

mentering af én samlet desk for brugerne, et centralt servicecenter. Dette sikrer, at koncernen får mest muligt ud af ressourcerne, samtidig med at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse gennem øget kundefokus forbliver en bredt anerkendt samarbejdspartner.

Der er udarbejdet tre idégrundlag: Bookingsystem, sagsbehandlersystem og brugerportal. Projektgrundlaget for alle tre emner er udarbejdet, og projektet er overgået til initieringsfasen primo 2017. Målet var oprindeligt formuleret ud fra en forudsætning om, at alle krav og beskrivelser skulle være klar primo 2016. Dette var dog ikke tilfældet, eftersom arbejdet først blev iværksat i april/maj 2016.

Generelt er der en del afhængigheder i implementeringen af systemunderstøttelsen til det centrale servicecenter. Det er både tids- og omfangsmæssigt i forhold til de øvrige delprojekter i implementering af budgetanalysen, ligesom der er afhængigheder både internt og på tværs af styrelserne inden for Forsvarsministeriets område.

Projektet er nu i tilfredsstillende fremdrift og forventes afsluttet med implementering af systemerne i det centrale servicecenter ultimo 2017. Forsinkelser i projektet betyder dog, at målopfyldelsen for 2016 ikke vurderes at være tilfredsstillende.

Succeskriterium C1 Byggeri

Succeskriterium C1 Byggeri, der måler Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses evne til at planlægge og gennemføre bygge- og anlægsprojekter inden for Forsvarsministeriets område, rammer ned i styrelsens kerneopgave. Når succeskriteriet fokuserer på både tid og økonomi, er det et udtryk for, at bygge- og anlægsproduktionen skal opnås med de lavest mulige omkostninger.

I succeskriterium C1 er der tre⁸ bygge- og anlægsprojekter over 10 mio. kr., som skulle afsluttes i 2016. Disse projekter er nye stationsbygninger ved redningsstationerne i Skagen og Rønne samt renovering af Kommandantgården på Kastellet i København.

Samlet set er succeskriterium C1 ikke opfyldt. Det skyldes, at de nye stationsbygninger ved redningsstationerne i Skagen og Rønne blev væsentligt forsinkede. Ændrede betingelser har haft indflydelse på resultatet.

Det skal bemærkes, at små afvigelser kan betyde, at de udvalgte projekter ikke lever op til kravspecifikationerne, hvilket nemt kan resultere i en manglende målopfyldelse. Med indførelse af et samlet projektstyringsværktøj i fremtiden forventes en bedre risikostyring, som kan være med til at sikre en højere målopfyldelsesgrad. Endvidere skal det påpeges, at delmålet vedrørende projekternes totaludgift er opfyldt for alle tre projekter, hvilket er tilfredsstillende. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse vurderer dermed samlet set, at målopfyldelsen er delvist tilfredsstillende.

Succeskriterium C2 Vedligehold

Succeskriterium C2 Vedligehold, der måler Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses evne til at sikre fuld udnyttelse af den økonomiske ramme på bygningsvedligehold, udgør ligeledes en del af styrelsens kerneopgave. Ved at sikre det bedst mulige vedligehold af ejendomme og øvrige faciliteter under Forsvarsministeriets område opretholdes en optimal udnyttelse af de fysiske rammer, som er nødvendige for, at de operative enheder m.fl. kan løse deres opgaver.

Succeskriterium C2 er ikke opfyldt, da forbruget på bygningsvedligeholdsrammen i 2016 var knap 102 pct. og ikke 100 pct. Målsætningen om, at forbruget skal være præcis 100 pct. vurderes som værende urealistisk. Dette kan enten være, fordi projekter bliver dyrere eller billigere end beregnet, eller fordi at enkelte projekter risikerer at blive udskudt til næste finansår. Succeskriteriet indebærer dertil vedligehold på baggrund af uforudsete hændelser, hvilket ligeledes gør det vanskeligt at ramme præcis 100 pct., da sådanne projekter i sagens natur er vanskelige at planlægge og budgettere.

De erfaringer, som styrelsen har gjort sig på baggrund af ovenstående, er blevet inddraget i efterfølgende målsætninger. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse vurderer samlet set, at succeskriteriet er tilfredsstillende. Den marginale afvigelse har således ikke indflydelse på den samlede vurdering af, at den økonomiske styring er opfyldt.

Mål E Kapacitetsudnyttelse

Målet bidrager til koncernens mission og vision ved en kapacitetstilpasning af etableringerne og optimering af bygningernes anvendelse. Dermed sikres det, at koncernen får mest muligt ud af de ressourcer, der rådes over. Et fokus på omkostninger betyder, at de driftsmidler, der spares ved

⁸ Det bemærkes, at projekt "Flyvestation Karup. Hovedkompleks for Seahawk MH-60R", i løbet af 2016 er udgået fra rapporteringen, da det samlede projekt først skal afleveres i 2017.

kapacitetstilpasninger, kan komme de operative enheder til gode i deres opgaveløsning.

Rundrejser til fire etableringer er gennemført som planlagt. Der er udarbejdet plangrundlag for Flyvestation Aalborg og Aalborg Kaserne, mens plangrundlag for Vordingborg og Høvelte Kaserne stadig er under udarbejdelse. Resultatet af pilotprojektet viser, at det kun er muligt at finde meget få m² lokalt ved at bruge denne fremgangsmåde.

Afledt heraf vil Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse fremadrettet centralt forfølge større provenuer fra komplette afhændelser og fra dvaldrift af undervisningsfaciliteter og kvarterer. Sideløbende forfølges også en decentral kapacitetstilpasning under inddragelse af styrelsens driftsområder og deres lokale dialog med myndigheder og enheder. Dette skal ske med henblik på at indfri det samlede provenukrav fra budgetanalysen af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Målopfyldelsen for 2016 vurderes ikke tilfredsstillende.

Succeskriterium F2 Dumpeprocent og antal klager

Succeskriteriet F2 vedrører dumpeprocenten af rengøringsleverandørernes (ISS Facility Services og Forenede Service) og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses egne INSTA-kontroller samt antallet af klager inden for hvert af de enkelte serviceområder (rengøring, kantinedrift, arealpleje og driftsrelaterede opgaver). Ved at føre kontrol med den leverede rengøring og samtidig fokusere på at reducere antallet af klager bidrager styrelsen til koncernens mission og vision om, at opgaveløsningen drives og udvikles, så der opnås mest mulig effekt i forhold til de ressourcer, som koncernen råder over.

Samlet set er succeskriterium F2 delvist opfyldt. Dette skyldes, at det ønskede opfyldelseskrav om en dumpeprocent på rengøringsområdet på 4 pct. eller mindre ikke er nået. Opgørelsen af dumpeprocenten, som et gennemsnit af leverandørernes og styrelsens egne INSTA-kontroller, viser et resultat på 5,5 pct.

Resultatet af dumpeprocenten er påvirket af tidspunktet for gennemførelse af rengøringsleverandørernes og styrelsens egne kontroller. ISS' og Forenede Services egenkontroller ligger generelt med en lavere dumpeprocent end Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses kontroller. Dette skyldes bl.a., at leverandørernes egenkontroller sker i direkte forlængelse af den udførte rengøring. De er således udtryk for, om rengøringen udføres korrekt. Styrelsens kontroller sker derimod løbende og er dermed udtryk for det generelle rengøringsniveau, herunder om rengøringen sker tilstrækkeligt ofte til, at kvaliteten af rengøringen til enhver tid lever op til det aftalte niveau.

Yderligere bemærkes det, at styrelsen løbende foretager kontroller på de etableringer, hvor styrelsen har kendskab til udfordringer med rengøringen. Dette medvirker ligeledes til en større dumpeprocent, idet disse kontroller oftest medfører, at rengøringen dumper.

Samlet vurderer Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, at målopfyldelsen er tilfredsstillende. Vurderingen styrkes af en positiv tendens i antallet af brugerklager.

3 Regnskab

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er regnskabsmæssigt ikke en selvstændig virksomhed, der skal aflægge selvstændig årsrapport. Regnskabet for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse indgår i virksomheden med CVR nr. 16 28 71 80. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses aktiver og passiver indeholdes i én samlet balance for virksomheden med CVR nr. 16 28 71 80 og afrapporteres i den samlede årsrapport for denne virksomhed, der omfatter følgende styrelser: Værnsfælles Forsvarskommando, Hjemmeværnskommandoen, Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, Forsvarsministeriets Personalestyrelse, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Forsvarsministeriets Regnskabsstyrelse.

Regnskabet i denne årsberetning består alene af et udgiftsbaseret driftsregnskab med tilhørende noter og skal derfor ses som et uddrag af det samlede regnskab for virksomheden med CVR nr. 16 28 71 80.

I forhold til opgørelsen af generelle fællesomkostninger henvises der til den for styrelsen gældende regnskabsinstruks.

Regnskabet omfatter alene de hovedkonti, som Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er ansvarlig for, jf. ledelsespåtegningen.

Regnskabet for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er udarbejdet i overensstemmelse med statens udgiftsbaserede regnskabsprincipper, idet alle bevillinger er udgiftsbaserede samt de nærmere retningslinjer herfor i Regnskabsbekendtgørelsen, finansloven og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning, dog med en enkelt afvigelse. Den ved udarbejdelsen af regnskabet anvendte regnskabspraksis, herunder afvigelsen fra gældende regler, svarer til den praksis, der er anvendt ved udarbejdelsen af regnskabet for virksomheden med CVR nr. 16 28 71 80. For nærmere beskrivelse af den anvendte regnskabspraksis henvises derfor til beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2016 for virksomheden med CVR nr. 16 28 71 80.

3.2. Bevillingsregnskab

Tabel 3.2.1. viser driftsregnskabet for 2016 for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, opdelt på hovedkonti. Af tabel 3.2.1. fremgår, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse havde et mindreforbrug på § 12.14.01. på 4,0 mio. kr. og et merforbrug på § 12.14.02. på 3,1 mio. kr.

Tabel 3.2.1. Bevillingsregnskab for finanslovskonti på driftsbevillingen (mio. kr.)

§ 12.14.01.	Regnskab 2015	Budget 2016 ⁹	Regnskab 2016	Afgivelse	Budget 2017 ¹⁰
Udgifter	333,2	322,4	318,4	4,0	309,9
Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat, brutto	333,2	322,4	318,4	4,0	309,9
Bevilling, netto	328,2	322,4	322,4	0,0	309,9
Resultat, netto	-5,0	0,0	4,0	-4,0	0,0

§ 12.14.02.	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Afgivelse	Budget 2017
Udgifter	1.449,6	1.539,8	1.549,3	-9,5	1.458,9
Indtægter	-122,2	-118,2	-124,6	6,4	-120,7
Resultat, brutto	1.327,4	1.421,6	1.424,7	-3,1	1.338,2
Bevilling, netto	1.354,9	1.421,6	1.421,6	0,0	1.338,2
Resultat, netto	27,5	0,0	-3,1	3,1	0,0

⁹ Budget 2016 er finanslov og tillægsbevilling.

¹⁰ Budget 2017 er gældende grundbudget som indtastet i SKS (Statens Koncernsystem) og rapporteret til Finansministeriet.

Tabel 3.2.2. viser, at de samlede nettoudgifter mindskes med 95 mio. kr. fra 2016 til 2017. Det skyldes hovedsageligt, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i 2016 afholdte flere

udgifter til bygningsvedligehold, og at der fra 2017 er indarbejdet effektiviseringer som følge af budgetanalysen på Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses område.

Tabel 3.2.2. Regnskabs- og budgetspekifikation (mio. kr.)

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse §§ 12.14.01. og 12.14.02.	Regnskab 2016	Budget 2017 ¹¹
Nettoudgift	1.743,1	1.648,1
Udgift		
16. Husleje, leje af arealer, leasing	76,3	0,0
18. Lønninger / personaleomkostninger	307,4	298,6
22. Andre ordinære driftsomkostninger	1.483,9	1.470,2
26. Finansielle omkostninger	0,2	0,0
Indtægt		
11. Salg af varer	-111,8	-120,7
21. Andre driftsindtægter	-12,9	0,0

Af tabel 3.2.3. fremgår, at bevillingsafregning for 2016 for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er opdelt på hoved-

konti. Tabellen viser et samlet merforbrug for drifts- og anlægsbevillingerne på i alt 18,6 mio. kr.

Tabel 3.2.3. Bevillingsafregning (mio. kr.)

Hovedkonti	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disponibelt overskud der bortfalder	Akkumuleret overskud til videreførelse
Anlægsbevilling § 12.14.03:					
Udgifter	339,4	369,3	-29,9	0,0	617,4
Indtægter	20,0	23,3	-3,3	0,0	0,0
Anlægsbevilling § 12.14.04:					
Udgifter	10,4	0,0	10,4	0,0	19,9
Indtægter	451,8	452,2	-0,4	0,0	0,0
Anlægsbevilling i alt¹²	349,8	369,3	-19,5	0,0	637,3
Driftsbevilling § 12.14.01:					
Lønsum	311,5	306,9	4,6	0,0	-1,2
Øvrig drift	10,9	11,5	-0,6	0,0	2,4
Driftsbevilling § 12.14.02:					
Lønsum	-0,7	0,0	-0,7	0,0	-0,7
Øvrig drift	1.422,3	1.424,7	-2,4	0,0	13,0
Driftsbevilling i alt	1.744,0	1.743,1	0,9	0,0	13,4
Drifts- og anlægsbevilling i alt	2.093,8	2.113,4	-18,6	0,0	650,8

¹¹ Budget er lig grundbudget.

¹² Indtægter på anlægsbevillingen er ikke medregnet i opgørelsen, idet der er tale om bruttobevillinger, hvorfor forskelle mellem bevilligede og realiserede indtægter på disse hovedkonti ikke påvirker årets resultat.

Anlægsbevilling § 12.14.03.

I forhold til udgiftsbevillingen har der i 2016 været et merforbrug på i alt 29,9 mio. kr. Merforbruget skyldes gennemførelsen af flere større projekter som renovering af Flådestation Frederikshavn, integration af skibsbaseret helikopter og renovering af Kommandantgården på Kastellet, hvor gennemførelsen af disse projekter forudsatte en anvendelse af den akkumulerede opsparring på finansloven.

I 2016 har anlægsaktiviteten været væsentlig højere end i 2015 som følge af Forsvarsministeriets godkendte bygge- og anlægsplan for 2016. Forventningen er, at aktivitetsniveauet fastholdes i 2017.

Der er endvidere sket periodeforskydninger af en række projekter fra 2016 til 2017. Det gælder blandt andet ny stationsbygning til Redningsstation Rønne samt separering af spildevand på Flyvestation Aalborg. Derudover er der sket en periodeforskydning til 2018 for projektet Grønne Etablissementer på Almegårds Kaserne og Aalborg Kaserne.

Indtægtsbevillingen omfatter modtagelse af en donation til renovering af De Gule Stokke i Nyboder, bevilget af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, jf. akt. B af december 2013. Donationen er blevet udmøntet som en udgiftsbevilling på samme konto.

Anlægsbevilling § 12.14.04.

Indtægtsbevillingen er næsten lig provenuet fra de ejendomme, der forventedes afhændet i 2016, idet der var en mindre afvigelse på 0,4 mio. kr.

På udgiftsbevillingen har der været en afvigelse på 10,4 mio. kr. i forhold til bevillingen. Afvigelsen skyldes, at der ved

lov om tillægsbevilling i 2016 blev optaget en udgiftsbevilling vedrørende udmøntning af provenu fra afhændelserne af Depot Drøvten i Vodskov på 9,5 mio. kr. og Depot Baun i Oksbøl på 0,9 mio. kr. i henhold til én-til-én princippet, jf. særlig bevillingsbestemmelse på finansloven 2016 for § 12.1. vedrørende BV 2.2.16. Udgiftsbevillingen forudsættes anvendt fra 2017 og frem til de logistiske tilpasninger og flytninger, der vil være nødvendige som følge af budgetanalysen på ejendomsområdet, hvor det er besluttet, at der skal ske en optimering af depotstrukturen.

Driftsbevilling § 12.14.01.

Der er et mindreforbrug på 4,0 mio. kr. Afvigelsen udgør 1,2 pct. af bevillingen og afspejler en velovervejet tilbageholdenhed i forhold til genbesættelse af stillinger på grund af det lavere lønsumsniveau i 2017.

Driftsbevilling § 12.14.02.

Der er et merforbrug på 9,5 mio. kr., som skyldes øgede udgifter til bygningsvedligehold, bl.a. vedrørende tekniske basisinstallationer samt militær sikkerhed. På indtægtssiden er der realiseret en merindtægt på 6,4 mio. kr. Det skyldes blandt andet øgede indtægter på skovdrift samt øgede indtægter på kantinevirksomhed. Samlet set er resultatet et merforbrug på 3,1 mio. kr.

Tabel 3.2.4. viser udviklingen i det akkumulerede overskud over de seneste år. I 2016 er det samlede akkumulerede overskud blevet nedbragt med 18,5 mio. kr. som led i en bevist strategi om at have et højt aktivitetsniveau i bygge- og anlægsprojekterne.

Tabel 3.2.4. Akkumuleret resultat (mio. kr.)

Hovedkonti	Ultimo 2013	Ultimo 2014	Ultimo 2015	Resultat 2016	Ultimo 2016
Driftsbevilling § 12.14.01.	0,0	2,2	-2,8	4,0	1,2
Driftsbevilling § 12.14.02.	0,0	-12,2	15,3	-3,1	12,2
Driftsbevilling § 14.14.03.	395,0	549,7	647,4	-29,8	617,6
Driftsbevilling § 14.14.04.	10,0	10,0	9,5	10,4	19,9
Samlet resultat	405,0	549,7	669,4	-18,5	650,9

3.3. Øvrige regnskabsoplysninger

Tabel 3.3.1. Personaleomkostninger (antal årsværk)

	2015	2016	Budget 2017 ¹³
Officerer	36	31	
Stampersonel	110	105	
Værnepligtige	0	0	
Civile	577	552	
Kontraktansatte	1	4	
I alt	724	692	688

Tabel 3.3.2. viser en negativ personaleomsætning i såvel 2015 som 2016. Udviklingen i 2015 skyldtes hovedsageligt virksomhedsoverdragelse af årsværk til eksterne leverandører, mens der i 2016 i højere grad er tale om en tilbageholdenhed i forhold til at genbesætte ledige stillinger.

Tabel 3.3.2. Tilgang og afgang af medarbejdere (antal medarbejdere)

	2015	2016
Tilgang af medarbejdere	79	89
Afgang af medarbejdere	150	104
I alt	-71	-15

Tabel 3.3.3. Indtægtsdækket virksomhed (mio. kr.)

	2013	2014	2015	2016	Akkumuleret resultat
Køreteknisk anlæg	1,2	1,9	1,5	1,3	7,5
Årets resultat	1,2	1,9	1,5	1,3	7,5
Overført resultat	1,2	1,9	1,5	1,3	7,5

Af tabel 3.3.3. fremgår det, at overskuddet på Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses indtægtsdækkede virksomhed i 2016 blev på 1,3 mio. kr. Overskuddet er overført til almindelig virksomhed. Med udgangen af juni 2016 ophørte Forsvarets aktiviteter på Køretekniske anlæg, Nordjylland, hvorefter der ikke længere er indtægtsdækket virksomhed i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Arealerne er efterfølgende blevet bortforpagtet til privat aktør.

3.4. Bygge- og anlægsregnskab

Bygge- og anlægsprojekter, projektredegørelser

Der er udvalgt to bygge- og anlægsprojekter til særlig rapportering. De udvalgte projekter er Redningsstation Skagen, ny stationsbygning og restaurering af Kommandantgården på Kastellet.

Redningsstation Skagen, ny stationsbygning

Projektet med opførelse af ny stationsbygning til redningsstationen i Skagen er gennemført, da den gamle stationsbygning var nedslidt. Alle, der er kommet i nød til havs eller ved kysterne i området, kan få hjælp fra redningsstationen. Derudover varetager man fra redningsstationen også miljøopgaver som observation af oliespild fra skibe mv.

Projektbeskrivelse

Projektet blev påbegyndt i 2013 med et indledende samarbejde med brugerne. Projektet blev iværksat i april 2015, hvor nedrivningen af den gamle stationsbygning fandt sted. I løbet af de næste 18 måneder blev kajområdet udvidet, en ny spundet pier blev etableret og den nye stationsbygning blev opført.

Stationsbygningen har væsentligt forbedret driftsforholdene for brugerne af den nye redningsstation. Særligt har de ny-anlagte 300 m² personalefaciliteter været med til at forbedre forholdene for de ansatte. Personalefaciliteterne består blandt andet af vagtrum, kontor, bade- og omklædningsfaciliteter, møderum, teknikrum samt kørestolstoilet med udvendig offentlig afgang. Tillige er opført en tilstødende 200 m² stor bådhal, som kan huse det meste af redningsstationens tunge materiel. I forbindelse med opførelse af den nye bådhal er der også sket renovering af slæbestedet inklusiv nyt spil.

Projektet var udpeget til en mulig certificering som bæredygtigt byggeri. At have disse tanker med i projektets indledende faser har sikret, at budgetrammen kunne overholdes, og at den nye stationsbygning lever op til fremtidssikrede bæredygtighedsnormer og energikrav. Hermed følger forpligtelser om at tage ekstraordinært hensyn til brugernes

¹³ De budgetterede årsværk er hentet fra forslag til finanslov for 2017.

komfort og behov samt lokalbefolkningens og turisters tryghed på stationens udenomsarealer, ligesom der er forpligtelser til at minimere de fremtidige driftsomkostninger.

Indvielse af den nye redningsstation.

Vurdering

Projektet blev cirka fem måneder forsinket, hvilket primært skyldes mindre koordineringsproblemer samt undervurdering af bygningsreglementskrav. Trods forsinkelsen blev projektet gennemført inden for den fastlagte budgetramme. Udførelsesperioden har været præget af et godt samarbejde på tværs – både med brugerne, rådgiverne og entreprenørerne.

Selve bygningen blev udført i høj kvalitet med et gennemtænkt, bæredygtigt og flot byggeri til følge. Projektet har været med til at skabe nogle gode og moderne faciliteter for brugerne, ligesom det sikrer et optimalt udgangspunkt for en hurtig og professionel indsats i det omgivende farvand.

Fakta	
Hjemmel	Finanslov rådighedspulje
Byggestart	April 2015
Forventet afslutningstidspunkt ved byggestart	Ultimo 2015
Faktisk afslutningstidspunkt	Maj 2016
Tildelt budgetramme	14,17 mio. kr.
Endeligt forbrug	14,17 mio. kr.
Samlet etageareal	500 m ²
Bådhal	200 m ²

Kommandantgården efter restaurering.

Restaurering af Kommandantgården på Kastellet

Kommandantgården er opført i 1725 og er sammen med omgivelserne fredet. Kommandantgården ligger i den østlige ende af Kastellets hovedakse.

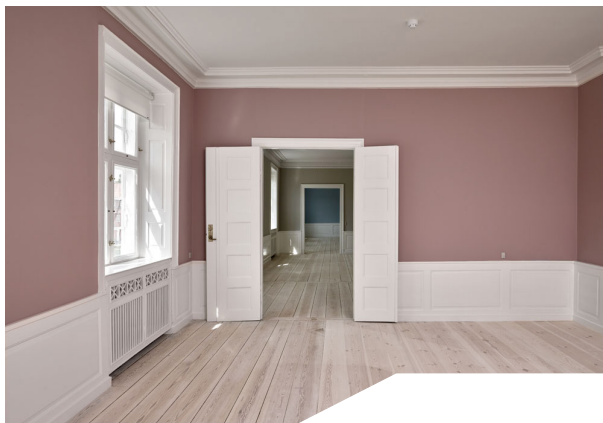
Projektbeskrivelse

Projektet omfatter restaurering af Kommandantgården og annektsbygningen samt etablering af et informationscenter i tilknytning til Monumentet for Danmarks internationale indsats efter 1948. De øvrige etager skal efter restaureringen anvendes som repræsentative lokaler af Søofficersforeningen.

Projektet blev påbegyndt i juli 2014 og blev indledt med omfattende forundersøgelser for at afdække massive råd- og svampeskader i tagkonstruktionen. Derudover blev der foretaget forudgående geotekniske undersøgelser af fundamenter og terrændæk, der afslørede sætningsskader på indvendige vægge og gulve samt revnedannelser i facader. Terrændækket blev konstateret i byggeteknisk dårlig forfatning, uden fugt- og varmeisolering eller sikring mod radon. Samlet set fremstod bygningen i en misligholdt og særdeles dårlig stand.

Projektet blev udbudt som indbudt hovedentreprise i foråret 2015. Den gennemgribende restaurering af Kommandantgården blev påbegyndt i juni 2015 og afsluttedes i sommeren 2016. Arbejderne har blandt andet omfattet nyt kloakanlæg i og omkring Kommandantgården og annektsbygningen. Der er foretaget udbedring af sætningsskader samt udbedring af ægte hussvamp og rådskader i tagkonstruktionen, indvendige etagedæk og i bindingsværk. Endvidere har arbejdet omfattet ny ruminddeling i stueetagen, der bringer rummets

struktur tættere på den oprindelige. Da bygningen er fredet, har alle bygningsdelene - fra mursten til nedtaget træværk - gennemgået en restaurering og er genbrugt i det omfang, det har været muligt.

Efter restaurering.

Vurdering

Restaureringen forløb planmæssigt trods store udfordringer med udbedring af omfattende rådskader og ægte hussvamp. Skaderne viste sig mere omfangsrige end først anslået på trods af meget grundige forundersøgelser. Projektet blev afleveret som planlagt ultimo august 2016. Byggeriet blev samtidig gennemført med en besparelse på 2,6 mio. kr. i forhold til budgettet.

Udførelsesperioden var præget af et rigtig godt samarbejde mellem alle involverede. Rådgiverteamet, entreprenører og håndværkere udviste et stort engagement og ejerskab for projektet, som blev udført i høj håndværksmæssig kvalitet og med et smukt resultat til følge. Projektet har skabt yderst tilfredsstillende faciliteter for brugerne, og den gennemgribende restaurering har sikret den fredede og vigtige bygning til eftertiden.

Fakta

Hjemmel	Finansloven 2015
Byggestart	Juni 2015
Forventet afslutningstidspunkt ved byggestart	August 2016
Faktisk afslutningstidspunkt	August 2016
Tildelt budgetramme	28,3 mio. kr.
Endeligt forbrug	25,7 mio. kr.
Kommandantgården	864 m ²
Anneksbygning	276 m ²

Igangværende bygge- og anlægsprojekter

I tabel 3.3.4. ses en oversigt over de bygge- og anlægsprojekter, som er igangværende ved udgangen af 2016. Hovedparten af projekterne forventes afsluttet i 2017.

Tabel 3.3.4. Igangværende bygge- og anlægsprojekter § 12.14.03. (mio. kr.)

Projektbetegnelse	Byggestart	Forventet afslutning	Årets udgift	Forventet totaludgift
Renovering og opgradering, Flådestation Frederikshavn	2014	2017	155,7	265,0
Udleverende Depot - Ryes Kaserne	2016	2017	0,9	10,0
Grønne etableringer - Aalborg Kaserne	2014	2017	4,1	138,0
Forebyggende foranstaltninger - Kastellet	2014	2018	0,7	75,8
Støjdæmpning af skydebane - Sjølsø	2014	2017	0,3	27,0
Grønne etableringer - Almegårds Kaserne	2014	2017	3,7	67,9
Renovering af POL-anlæg - Mestervig	2016	2018	11,4	36,0
Separering af spildevand - Flyvestation Aalborg	2014	2018	0,1	14,0
Nyboder Etape 2	2014	2020	8,4	338,1
Undertrykskammer - Flyvestation Skrydstrup	2015	2017	7,4	12,0
Separering af regn- og spildevand - Skive Kaserne	2016	2017	1,1	20,0
Ny stationsbygning - Redningsstation Rønne	2014	2017	4,8	12,4
Renovering af De Gule Stokke - Pilotprojektet	2010	2017	3,0	93,3

(fortsættes)

Tabel 3.3.4. Igangværende bygge- og anlægsprojekter § 12.14.03. (mio. kr.) (fortsat)

Projektbetegnelse	Byggestart	Forventet afslutning	Årets udgift	Forventet totaludgift
Worldwide Global Satellite - Flyvestation Karup	2015	2017	2,8	8,0
Etablering af antenner - Almindingen	2015	2016	0,1	0,8
Styre- og bremsebane - Høvelte	2016	2017	0,4	7,0
Perimeterhegn - HJV Østjylland	2015	2017	0,2	0,3
Modernisering af Hærens Materiel- og Mandskabsfaciliteter	2016	2018	9,0	283,0
Kunst 2015 Gothersgade - Livgardens Kaserne	2016	2017	0,1	0,6
Kunstrådgivning 2014 Toubro/Markman	2014	2018	0,3	0,8
Kunst 2014 - Arktisk Kommando Nuuk	2014	2018	0,0	0,7
Kunst 2014 - GE Almegårds Kaserne	2014	2017	0,0	0,8
Kunst GE Aalborg Kaserne	2014	2017	0,0	1,0
Kunst 2015 VFK. Flyvestation Karup	2015	2017	0,0	1,0
Kunst 2015 SOKOM - Flyvestation Aalborg	2015	2017	0,0	0,6
Kunst 2015 FSU - Flyvestation Skrydstrup	2015	2017	0,0	0,2
Kunst 2014 - Nyboder Etape 1	2015	2017	0,0	1,0
Bevægelig målbane - Jægerspris	2016	2017	6,9	9,0
F-16 Service Life Sustainment Program - Flyvestation Aalborg	2015	2017	0,4	4,1
Faciliteter til SOKOM - Flyvestation Aalborg	2016	2017	0,3	12,0
HVK Ny motorgård - Høvelte Kaserne	2016	2017	0,0	2,2
Garagetilb. Kystredningsstation Sæby	2016	2017	0,1	0,5
Bad og omkl. Byg. 11 - Ryes Kaserne	2016	2017	0,0	4,1
Modtagestation Bangsbo	2016	2017	0,1	1,4
Fodspuns sydkaj - Flådestation Korsør	2016	2017	3,0	4,5
Kystsikring Føllesbjerg	2016	2017	0,0	1,3
FDD hoveddepot stålhal - Flyvestation Skrydstrup	2016	2017	0,2	2,9
Stålhal, Flyvestation Aalborg	2016	2017	1,9	1,9
VFK - Byg 417 - Flyvestation Karup	2016	2017	0,1	4,3
One-Line - Flyvestation Skrydstrup	2016	2017	0,1	2,5
Depotfac. Kulsbjerg	2016	2017	0,2	3,0
Støjdæmpning af skydebane - Nymindegab	2016	2017	0,0	1,9
Separering af regn- og spildevand - Hjørring Kaserne	2016	2018	0,0	3,0
Skydeområde Rømø Pejletårn	2016	2017	0,2	0,4
Særinstallationer Holmens Kanal 9	2016	2017	3,5	61,5
I alt			231,4	1.473,8

Afsluttede bygge- og anlægsprojekter

Tabel 3.3.5. er en oversigt over de bygge- og anlægsprojekter, der er afsluttet i løbet af 2016. Af tabellen fremgår det,

at 16 projekter er afsluttet rettidigt, ét projekt er afsluttet før tid, mens syv projekter er blevet forsinket.

Tabel 3.3.5. Afsluttede bygge- og anlægsprojekter § 12.14.03. (mio. kr.)

Projektbetegnelse	Bygge-start	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings-tidspunkt	Oprindelig budgetteret totaludgift	Total udgift	Bevilling modtaget	Hjemmel (FL = finanslov)
Ny stationsbygning - Redningsstation Skagen	2014	2015	2016	13,5	13,9	2014	FL rådighedspulje
Støjdæmpning Skydebane - Nr. Uttrup	2016	2016	2016	9,5	9,9	2016	FL rådighedspulje
600m forsøgsbane - Oksbøl	2013	2014	2016	0,5	0,7	2013	FL rådighedspulje
Renovering af Kommandantgården	2014	2016	2016	28,3	25,6	2014	FL15, Anlægsskema
Kunst 2014 - Kommandantgården	2014	2016	2016	0,5	0,5	2014	FL rådighedspulje
Auditorium byg. 75, Svanemøllen	2015	2015	2016	2,0	1,7	2015	FL rådighedspulje
KRST Østerby - Læso	2015	2016	2016	8,5	9,0	2015	FL rådighedspulje
FDD Halvtag bygn. 55C - Oksbøllejren	2015	2015	2016	0,5	0,5	2015	FL rådighedspulje
LOX-skur, Flyvestation Aalborg	2015	2015	2016	0,4	0,1	2015	FL rådighedspulje
T-17 Hangar, Flyvestation Aalborg	2015	2015	2016	2,9	3,1	2015	FL rådighedspulje
Kølehus, Flyvestation Aalborg	2015	2015	2016	0,4	1,1	2015	FL rådighedspulje
Befæstet overkørsel - Torsbæk	2015	2016	2016	1,0	1,5	2015	FL rådighedspulje
Forsvarets Dag, BRSHER	2016	2016	2016	3,2	2,9	2016	FL rådighedspulje
HWKAR Forsyning - Karup	2015	2016	2016	3,6	3,8	2015	FL rådighedspulje
Støjdæmpning - Urlev Skydebaner	2016	2016	2016	1,0	0,7	2016	FL rådighedspulje
Mastiff Ecm - Skive Kaserne	2016	2016	2016	1,1	1,6	2016	FL rådighedspulje
Udleverende depot - Holstebro	2016	2017	2016	0,2	0,3	2016	FL rådighedspulje
Kunst 2014 - Redningsstation Skagen	2014	2016	2016	0,5	0,4	2014	FL rådighedspulje
Kunst 2014 - Seahawk Karup	2014	2016	2016	0,5	0,5	2014	FL rådighedspulje

(fortsættes)

Tabel 3.3.5. Afsluttede bygge- og anlægsprojekter § 12.14.03. (mio. kr.) (fortsat)

Projektbetegnelse	Bygge-start	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings-tidspunkt	Oprindelig budgetteret totaludgift	Total udgift	Bevilling modtaget	Hjemmel (FL = finanslov)
Vagar tilpasning af eksisterende faciliteter	2015	2016	2016	1,7	1,7	2012	Del af: Aktstykke D af 6. december 2012, ophævet aktstykke 102 af 2. marts 2015. Samlet bevilling 120,0 mio. kr.
Varmeforsyning - Aalborg Kaserne	2016	2016	2016	3,5	2,4	2016	FL rådighedspulje
Hovedkompleks for Seahawk MH-60	2014	2016	2016	97,9	97,9	2012	Del af: Aktstykke D af 6. december 2012, ophævet aktstykke 102 af 2. marts 2015. Samlet bevilling 120,0 mio. kr.
Depot Frisenborgvej	2016	2016	2016	0,5	0,5	2016	FL rådighedspulje
Gl. Landevej 42 - Tødsø ¹⁴	2016	2016	2016	1,0	1,0	2016	FL rådighedspulje
I alt				182,5	181,3		

Salg af ejendomme

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har solgt et mindre antal ejendomme i 2016, hvoraf Kuglegården og Søkvæsthuset, begge i København, var de største.

Tabel 3.3.6. Afhændelser § 12.14.04. (mio. kr.)

	Årets indtægt
Søkvæsthuset, Overgaden over Vandet 60A, 1415 København K	160,93
Drøvten 19, 9310 Vodskov	9,50
Karlslosevej 1B, 6920 Videbæk	0,44
Kuglegården, Danneskiold-Samsøes Allé 1, 1434 København	252,87
Vejlen, 9430 Vadum	0,18
Gadevang 13, 4700 Næstved	0,65
Gernersgade 24 + 32-34, 1319 København K	26,55
Borrevej 3, 6840 Oksbøl	0,83
Ekspropriation/Erstatning VestjyskNet Service	0,08
Ekspropriation/Erstatning Det Jyske Kommissarium	0,07
Ekspropriation/Erstatning Vordingborg Fjernvarme A/S	0,04
Ekspropriation/Erstatning Viking Malt A/S, Vordingborg	0,01
Ekspropriationer/Erstatning Olfert Fischers Gade 20 - 22, 1311 København K	-0,01
Sammenlagt salgssum i 2016	452,15

¹⁴ Gl. Landevej 42 er ved en fejl ikke blevet ændret fra igangværende til afsluttet i anlægsarkivet i 2016.

4 Ledelsespåtegning

Årsberetningen er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen.

Årsberetningen omfatter de bevillinger på finansloven, som Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse er ansvarlig for, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2016:

- §12.14.01. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- §12.14.02. Etablissemmentsdrift og bygningsvedligeholdelse
- §12.14.03. Bygge- og anlægsarbejder
- §12.14.04. Provenu ved afhændelse af ejendomme

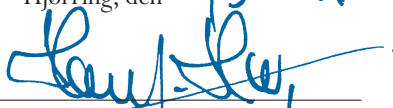
4.1. Påtegning

Styrelsesdirektøren tilkendegiver hermed:

- For koncernstyringsdirektøren, at underskriveren ikke er bekendt med økonomiske forpligtelser udover de i regnskabet medtagne, eksempelvis retlige tvister, kautionsforpligtelser, hensættelser og eventualforpligtelser, og at det aflagte regnskab indeholder de udgifter/indtægter, der vedrører driften for pågældende styrelse i regnskabsåret. Underskriveren tilkendegiver endvidere, at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- For departementschefen, at målrapporteringen i årsberetningen er rigtig, dvs. at målopstillingen og målrapporteringen på mål- og resultatplanen er fyldestgørende, at der er adgang til det grundmateriale, som målrapporteringen i årsberetningen bygger på, at der ved styrelsen er arbejdsgange, som kvalitetssikrer de oplysninger og vurderinger, der indgår i årsrapporten.

Hjørring, den

9/3. 2017

Hans Jørgen Høyer
Styrelsesdirektør

København, den 10/3-2017

Per Pugholm Olsen
Koncernstyringsdirektør

København, den 10/3/17

Thomas Ahrenkiel
Departementschef